2018-11-21

TJÄNSTESKRIVELSE KFKS 2011/203-140

Kommunstyrelsen

Utträde ur regionalt filmsamarbete

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att träda ur det regionala filmsamarbetet Film Capital Stockholm per den 31 december 2018.

Sammanfattning

Nacka kommun har varit medlem i Film Capital Stockholm, tidigare benämnt Filmregion Stockholm-Mälardalen, sedan 2011. Insatsen är 4 kronor per invånare/ år samt en årlig medlemsavgift på 2000 kronor. Bedömningen är att den film- och TV-relaterade branschen i Nacka är stark och konkurrenskraftig. Det finns också goda inspelningsförutsättningar inom Nacka i form av studios, varierad yttre miljö samt effektiv tillståndshantering från kommunen. Bedömningen är därför att Nackas medlemskap inte längre har samma betydelse för den lokala filmbranschens eller för Film Capital Stockholms fortsatta utveckling som tidigare. Det föreslås därför att Nacka kommun ska avsluta sitt medlemskap i Film Capital Stockholm per den 31 december 2018. Nacka kommer även fortsättningsvis erbjuda filmbranschen fortsatt god service, effektiv tillståndshantering samt bidra till fortsatta utvecklingsmöjligheter.

Ärendet

Bakgrund filmbranschen

Filmregion Stockholm Mälardalen bildades 2006/2007 av filmbranschen tillsammans med ett mindre antal regionala och lokala offentliga aktörer i Stockholmsregionen. Sedermera bytta man namn till Film Capital Stockholm. Syftet var att få tillbaks en del av den storhetstid inom filmproduktion, främst spelfilm, som gällde för Stockholmsregionen fram till tidigt 1990-tal. Detta var logiskt eftersom en stor del av landets filmarbetare bor i Storstockholmsområdet samtidigt som allt fler film- och TV-produktioner genomfördes utanför Stockholmsregionen. En annan logik i detta var också att ökad filmproduktion skulle skapa nya arbetstillfällen i en bransch som, av och till, lider av arbetsbrist. Dessutom konsumeras en icke försumbar del av en filmproduktionsbudget till lokalt producerade

tjänster såsom catering, bygginsatser, etc. Något som kan ge vissa lokala tillväxteffekter, om än marginella.

Offentligt finansierat stöd till filmbranschen är inte ovanligt. Detta sker faktiskt regelmässigt både i Sverige och internationellt. Denna typ av stöd kan se lite olika ut, men oftast om en effektiv hantering av tillståndsansökningar, avstängning av allmän platsmark, gata, etc. Inte sällan handlar det också om direkta eller indirekta ekonomiska stöd till filmproduktioner. Det vanligaste är dock indirekt stöd som sker via olika typer av filmfonder där produktioner kan söka stöd. Detta är också den vanligaste formen i Sverige. Film Capital Stockholm har därför koppling till några olika fonder i detta syfte. I vissa av dessa fonder har också medlemmarna i Film Capital Stockholm avsatt medel där filmproduktioner kan söka delfinansiering. Just denna delfinansiering, ibland kallad "toppfinansiering", avgör inte sällan var den enskilda produktionen väljer att förlägga inspelningen. Nackas engagemang i detta är enbart kopplad till administrations- och kommissionsarbete i Film Capital Stockholm. Även visst branschrelaterat utvecklingsarbete. Vad gäller kommissionsarbetet handlar det om att attrahera, primärt utländska, filmproduktioner till Stockholmsregionen. Det handlar också om att hjälpa produktioner att hitta rätt bland offentliga beslutsfattare, erbjuda nätverk, föreslå inspelningsplatser (locations), etc.

Det finns flera olika orsaker till varför offentliga organisationer väljer att satsa på film. Det grundläggande motivet anges ofta som arbetsmarknadsåtgärder, generellt riktade till kulturarbetare och mer specifikt och filmbranschen. I den mån filminspelningarna kan kopplas till en specifik geografisk plats kan syftet vara att skapa nya besöksdestinationer som i förlängningen gynnar besöksnäringen. Något som ofta skapar mycket snabba och gynnsamma arbetsmarknadseffekter. Exempel på detta är Ringen-filmerna i Nya Zeeland, Millenium-filmerna i Stockholm, Sergio Leone filmerna i Almeria, StarWars-filmerna i Marocko, etc. Ytterligare argument är att man försöker få positiva platsmarknadsföringseffekter genom att koppla specifika filmer till geografiska platser. Ofta handlar det då om huvudstäder, och ibland länder, som lockar till sig filminspelningar genom effektiv tillståndshantering, service, ekonomiska bidrag, etc.

Film Capital Stockholm - nuläget

Nacka kommun blev medlemmar i Film Capital Stockholm 2011 (som då hette Filmregion Stockholm Mälardalen). Avgiften är 4 kronor per invånare/år. Dessutom en medlemsavgift på 2000 kronor per år. Medlemmar har varierat över tid och för tillfälletär följande organisationer medlemmar i Film Capital Stockholm:

Danderyds kommun, Filmallians Stockholm-Mälardalen, Köpings kommun, Nacka kommun, Region Gotland, Region Örebro län, Sala kommun, Stiftelsen Filmstadens Kultur/Solna stad, Stockholms stad och Åland.

Verksamheten är idag fokuserad på tre olika områden:

Finansiering

Man förvaltar fem olika filmfonder som primärt ägnar sig åt toppfinansiering av professionell svensk och internationell spel- och dokumentärfilm av långfilmsformat samt TV-drama.

Filmkommission

Man förenklar logistik och tillståndshantering för produktioner som vill filma i Stockholm Mälardalen, främst med inriktning på medlemskommuner. Genom Tillståndsnätverket förenklar man arbetet med tillstånd genom kontakt med t.ex. polis och markägare. Dessutom marknadsför man regionen gentemot film- och TV-branschen, så att fler inspelningar kommer hit. Här fungerar man som en länk mellan filmbranschen och våra medlemskommuner. Slutligen ska man kompetensutveckla tjänstemän i medlemskommunerna för att säkerställa en inspelningsvänlig miljö.

Utveckling

Utvecklingsarbetet har fokus på kunskaps- och kompetensutveckling av film- och TV-branschen i regionen.

Film i Nacka

I Nacka finns det en hel del filmrelaterade företag. Några av få privata film- och studiokluster i Sverige finns också här (Independent studios och Delight Studios). Inte sällan spelas det också in delar av spelfilmer och TV-serier i Nacka. Även en hel del reklamfilm görs i Nacka. Orsaken till detta är sannolikt en kombination av riktigt bra filmproduktionsentreprenörer, närheten till storstaden, tillgång till ett varierat urval av olika inspelningsmiljöer samt bra studiokapacitet. Detta gör Nacka lockande och kommersiellt gångbart eftersom logistiken för de olika produktionerna i och med detta kan effektiviseras. Nacka kommun är också erkänt bra på att handlägga olika typer av tillståndsansökningar från produktionsbolagen.

Orsaken till varför kommunen gick med i detta samarbete var dels att stödja den ganska starka filmbransch som finns i Nacka och dels kunna skapa möjlighet till olika typer av filmrelaterade teman i förskolor, grundskola och gymnasium. Det senare skulle vara möjligt genom att kommunen, i och med medlemskapet, emellanåt skulle få tillgång till filmarbetare (skådespelare, teknik- och kamerapersonal, regissörer, etc.) som skulle kunna göra besök i förskolor och skolor och då berätta om sitt arbete i syfte att skapa inspiration.

Framtid

Nacka har nu prövat medlemskapet ett antal år. Det är svårt att avgöra vilka direkta effekter detta engagemang har skapat. Bedömningen är dock att det fortsatt pågår en ganska omfattande film- och TV-relaterad verksamhet i Nacka. Det kan konstateras att de initiala ambitionerna med att koppla filmbransch till förskolor och skolor i Nacka inte har motsvarat initiala förväntningar. Film Capital Stockholm ska dock inte lastas för detta.

Den geografiska spridningen vad gäller medlemmarna i Film Capital Stockholm är mycket stor. Ur ett Storstockholmsperspektiv är också den regionala uppslutningen dålig. Endast fyra, möjligen fem, av länets 26 kommuner är medlemmar.

Med undantag för Solsidan-produktionerna är det också svårt att se några större lokalt gynnsamma platsmarknadsföringseffekter av de filmaktiviteter som regelmässigt sker i Nacka. Detta är i och för sig helt logiskt eftersom dessa produktioner/aktiviteter sällan, rent geografiskt, kan/ska kopplas till Nacka då de färdigställs.

Med detta som bakgrund är det därför logiskt att Nacka nu avslutar sitt medlemskap i Film Capital Stockholm. Självklart finns det många argument som motiverar till ett fortsatt medlemskap. Bedömningen är dock att den film- och TV-relaterade branschen i Nacka är stark och konkurrenskraftig. Avgörande för val av inspelningsplats är dessutom oftast kopplad till möjligheten för produktionsbolagen att erhålla finansiering och då Nackas bidrag till Film Capital Stockholm inte går till just fondverksamhet, påverkar Nackas avhopp, till mycket liten del, produktionsbolagens vilja att fortsatt förlägga inspelningarna till Stockholmsregionen.

Nacka kommun kommer givetvis vara fortsatt effektiv handlägga tillståndsansökningar från olika film-, reklam- och TV-produktioner. Kommunen ska också, där det är möjligt, ta fram detaljplaner som gör att befintlig filmverksamhet i Nacka kan fortsätta att utvecklas.

Kommunen behöver fatta beslut om att träda ur det regionala filmsamarbetet Film Capital Stockholm senast den 31 december 2018. Ärendet behöver därför behandlas vid kommunstyrelsens sammanträde den 3 december och därmed hinner ärendet inte beredas i kommunstyrelsens arbetsutskott.

Ekonomiska konsekvenser

Medlemskapet i det regionala filmsamarbetet Film Capital Stockholm kostar 4 kronor per invånare/år samt en årlig medlemsavgift på 2000 kronor. Förslag till beslut innebär därför en besparing av denna ekonomiska insats.

Konsekvenser för barn

Beslutet föranleder inga konsekvenser ur ett barnperspektiv.

Anders Börjesson Näringslivsdirektör Stadsledningskontoret